

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2024-09-30 Nr. 06/17
Į 2024-09-12 Nr. 6K-24/5002

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VARTOTOJŲ TEISIŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-657 1, 2, 40 STRAIPSNIŲ, AŠTUNTOJO SKIRSNIO IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS CIVILINIO KODEKSO 6.2283, 6.2287, 6.22810 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKĖJIMŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1370 3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SU NEKILNOJAMUOJU TURTU SUSIJUSIO KREDITO ĮSTATYMO NR. XII-2769 7 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ“

Lietuvos bankų asociacija (toliau – LBA) dėkoja už galimybę susipažinti ir įvertinti teisės aktų pakeitimus susijusius su 2023 m. lapkričio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2023/2673, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kiek tai susiję su nuotoliniu būdu sudaromomis finansinių paslaugų sutartimis, ir panaikinama Direktyva 2002/65 EB (toliau – direktyva), perkėlimu į nacionalinę teisę.

Visų pirma norime padėkoti, kad tokio svarbaus teisės akto perkėlimo į nacionalinę teisę projektai derinimui pateikiami taip iš anksto, kas sudarys žymiai geresnes galimybes sklandžiai pasiruošti teisės aktų pakeitimų įgyvendinimui. Toks išankstinis derinimas yra itin svarbus, įvertinant tai, kad pokyčiai turės įtakos itin svarbiems ir į bankų IT sistemas stipriai integruotiems nuotoliniams sutarčių sudarymo ir atsisakymo nuo sutarties procesams.

Įvertinę pateiktus teisės aktų projektus, teikiame šias pastabas:

1. Dėl Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 1, 2, 40 straipsnių, aštuntojo skirsnio ir priedo pakeitimo įstatymo projekto.

1. Dėl 37 str. 1 dalies.

Mūsų nuomone, pasiūlyta formuluotė neatitinka Direktyvos 16a. str. 1 dalies formuluotės. Direktyva numato, kad:

*„1. Pakankamai iš anksto **prieš vartotojui įsipareigojant pagal nuotolinės prekybos sutartį** ar atitinkamą pasiūlymą, prekiautojas vartotojui aiškiai ir suprantamai pateikia šią informaciją:“*

*„1. In good time before the **consumer is bound by a distance contract**, or any corresponding offer, the trader shall provide the consumer, in a clear and comprehensible manner, with the following information“.*

Tuo tarpu pasiūlyta įstatymo formuluotė laiko pakankamumą sieja ne su įsipareigojimo atsiradimo/įsigaliojimo momentu, o su sudarymu, kas iš esmės yra skirtinga ir itin svarbu, kadangi bankinėje praktikoje yra sudaroma daug sutarčių, kurių įsigaliojimo terminas yra ir gali būti vėlesnis nei sudarymo momentas (pvz. indėlio sutartis įsigalioja pervedus indėlio sutartį į indėlio sąskaitą). Siejimas su sudarymu, gali ženkliai ir nepagrįstai riboti tiek

bankų, tiek klientų teises sudarant finansines sutartis. Atsižvelgiant į tai, siūlome įstatymo formuluotę pakoreguoti taip:

„1. Finansinių paslaugų teikėjas pakankamai iš anksto iki nuotolinės sutarties sudarymo **įsigaliojimo** privalo aiškiai ir suprantamai pateikti vartotojui šią informaciją:“

2. Dėl 37 str. 1 dalies 12 p.

Mūsų nuomone, pasiūlyta formuluotė neatitinka Direktyvos 16a. str. 1 dalies l) papunkčio formuluotės. Direktyva numato, kad:

„l) informaciją apie bet kokius pagal šią dalį pateiktos informacijos galiojimo laikotarpio apribojimus;“

„(l) any limitations of the period for which the information provided in accordance with this paragraph is valid;“

Pasiūlytoje įstatymo formuluotėje įžvelgiame keletą neatitikimų, kurie esminiai iškreipia Direktyvos nuostatos sampratą:

- a) Pasiūlyta formuluotė yra pritaikyta Direktyvoje minimam pasiūlymui „1. Pakankamai iš anksto prieš vartotojui įsipareigojant pagal nuotolinės prekybos sutartį **ar atitinkamą pasiūlymą**, prekiautojas vartotojui aiškiai ir suprantamai pateikia šią informaciją:“, kai tuo tarpu Direktyva apima ne tik pasiūlymus, bet net labiau sutartis, kurios yra labiau įprastos finansinių paslaugų teikimo praktikoje;
- b) Pasiūlyta formuluotė suponuoja pareigą visada nurodyti pasiūlymo galiojimo, kai direktyva akcentuoja pareigą nurodyti „galiojimo laikotarpio apribojimus“, kas yra suprantama ir atitinka finansinių paslaugų teikimo praktiką, kai pvz. pasiūlymas sudaryti sutartį yra sąlyginis siejamas su sutarties sudarymu iki tam tikros datos, arba paraiškos pateikimu iki tam tikros datos, arba pasiūlymo netaikymu tam tikroms klientų grupėms ir pan.

Atsižvelgiant į tai, siūlome šią įstatymo nuostatą pakoreguoti taip:

12) laikotarpį, kurį pasiūlyme pateikta informacija galioja **jeigu taikoma, informaciją apie šioje straipsnio dalyje nurodytos informacijos galiojimo laikotarpio ribojimus;**

3. Dėl 37 str. 3 dalies.

Mūsų nuomone, pasiūlyta formuluotė neatitinka Direktyvos 16a. str. 5 dalies l) papunkčio formuluotės. Direktyva numato, kad:

„5. Tuo atveju, kai 1 dalyje nurodyta informacija pateikiama likus mažiau nei vienai dienai iki to laiko, **kai vartotojas įsipareigoja pagal nuotolinės prekybos sutartį**, valstybės narės reikalauja, kad prekiautojas vartotojui atsiųstų priminimą apie galimybę atsisakyti nuotolinės prekybos sutarties ir apie sutarties atsisakymo procedūrą pagal 16b straipsnį. Tas priminimas vartotojui pateikiamas patvariojoje laikmenoje praėjus nuo vienos iki septynių dienų po nuotolinės prekybos sutarties sudarymo.“

„5. In the event that the information referred to in paragraph 1 is provided less than one day before the **consumer is bound by the distance contract**, Member States shall require that the trader sends a reminder to the consumer of the possibility to withdraw from the distance contract and of the procedure to follow for withdrawing, in accordance with Article 16b. That reminder shall be provided to the consumer, on a durable medium, between one and seven days after the conclusion of the distance contract.“

Tuo tarpu pasiūlyta įstatymo formuluotė 1 dienos terminą sieja ne su įsipareigojimo atsiradimo/įsigaliojimo momentu, o su sudarymu, kas iš esmės yra skirtinga ir itin svarbu, kadangi bankinėje praktikoje yra sudaroma daug sutarčių, kurių įsigaliojimo terminas yra ir gali būti vėlesnis nei sudarymo momentas (pvz. indėlio sutartis įsigalioja pervedus indėlio sutartį į indėlio sąskaitą). Siejimas su sudarymu, gali ženkliai ir nepagrįstai riboti tiek bankų, tiek klientų teises sudarant finansines sutartis. Atsižvelgiant į tai, siūlome įstatymo formuluotę pakoreguoti taip:

*„3. Kai šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija pateikiama likus mažiau negu vienai dienai iki nuotolinės sutarties sudarymo **įsigaliojimo** dienos, finansinių paslaugų teikėjas ne vėliau negu per 7 dienas nuo nuotolinės sutarties sudarymo dienos turi patvariojoje laikmenoje pateikti vartotojui priminimą apie jo teisę atsisakyti nuotolinės sutarties, vadovaujantis šio įstatymo 38 straipsniu, ir šios teisės įgyvendinimo tvarką“.*

Pagarbiai

Prezidentė

dr. Eivilė Čipkutė